

نابرابری در آمدی؛

نظریه‌ها و شاخص‌ها

تألیف

دکتر مهدی جعفری

عبداله سهرابی

روح‌الله عبادی

نشر آماره

© Nashr-e-Amareh, MMXX

مجموعه آثار روح‌الله

کتابخانه آیت‌الله العظمی

سرشناسه	:	جعفری، مهدی، ۱۳۶۰ - ۵ -
عنوان و نام پدیدآور	:	نابرابری درآمد، سربدها و شاخص‌ها/تالیف مهدی جعفری، عبدالله شهبازی، روح‌الله عبادی
مشخصات نشر	:	تهران: آماره، ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری	:	۲۴۴ ص.:
شابک	:	978-600-7446-69-0
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۲۳۷
عنوان دیگر	:	بررسی نظریات و شاخص‌های نابرابری درآمدی.
موضوع	:	درآمد -- توزیع -- الگوهای ریاضی
موضوع	:	Income distribution -- Mathematical models
موضوع	:	درآمد -- توزیع
موضوع	:	Income distribution
شناسه افزوده	:	شهبازی، عبدالله، ۱۳۵۷ -
شناسه افزوده	:	عبادی، روح‌الله، ۱۳۶۱ -
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۸ ب۷ج/ HB۵۲۳
رده بندی دیویی	:	۲/۳۳۹
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۶۳۰۹۴۷

نشر آماره

عنوان کتاب: نابرابری درآمدی، نظریه‌ها و شاخص‌ها

Title: income inequality, Theories and indices

تألیف: دکتر مهدی جعفری، عبدالله شهبازی
روح‌اله عبادی

Author: Dr. Jafary, Shahbazi, Ebadati

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۴۴۶-۶۹-۰۰

ISBN: 978-600-7446-69-0

چاپ اول، ۱۳۹۸

The 1st Edition Published: 2020

تیراژ: ۲۰۰ نسخه

Circulation 200 impression

هرگونه کپی‌برداری، اسکن و میکروفیلم، جزئی یا کلی بدون اجازه مکتوب نشر آماره ممنوع بوده و پیگرد قانونی دارد

No portion of this book may be reproduced by any process or technique, without the express written consent of the publisher (Amareh Press)

بجای اصلی کتاب بازتاب اندیشه‌های پدیدآورنده‌ها توسط ناشر می‌باشد و مسئولیت درستی آن به عهده‌ی آنها می‌باشد

The views expressed in this book represent those of the individual Authors and Editors. These views do not necessarily reflect endorsement by the Publisher (Amareh Press)

©: می‌حق چاپ و نشر برای نشر آماره محفوظ است

© ALL RIGHTS RESERVED: for the Amareh Press

دفتر مرکزی نشر آماره: تهران، میدان انقلاب، خیابان انقلاب، پلاک ۳۱۶ واحد ۴ تلفن ۰۲۱-۶۶۹۵۱۳۲۳ و ۰۲۱-۷۶۱۰۹۱

نمایندگی فروش در تهران: انتشارات گوتنبرگ، تلفن ۰۲۱-۶۶۴۱۰۹۹۸

(دوربروی دانشگاه تهران، بین خ دانشگاه و خ فخر رازی، پلاک ۱۱)

برای آگاهی از مراکز فروش و سایر اطلاعات به وبسایت نشر آماره مراجعه کنید.

www.nashreamareh.ir

قیمت: ۴۲۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۷	شگفتار.....
۹	فصل اول. کلیات و مفاهیم.....
۹	مقدمه.....
۹	۱-۱) تعریف درآمد.....
۱۰	۲-۱) توزیع درآمد.....
۱۶	۳-۱) معیارهای توزیع درآمد.....
۱۸	۴-۱) برابری، نابرابری و عدالت.....
۲۲	۵-۱) توزیع مجدد درآمد.....
۲۳	۶-۱) توزیع درآمد در اقتصاد اجتماعی.....
۲۶	۷-۱) عوامل مؤثر بر نابرابری درآمد.....
۳۳	۸-۱) روش‌های تعدیل نابرابری در توزیع درآمد.....
۴۵	فصل دوم. نظریه‌های توزیع درآمد.....
۴۶	۱-۲) تئوری‌های توزیع درآمد.....
۱۱۰	۲-۲) بررسی ارتباط رشد و توزیع درآمد.....
۱۱۰	فصل سوم. شاخص‌های عینی اندازه‌گیری نابرابری درآمد.....
۱۳۱	مقدمه.....
۱۳۲	۱-۳) ویژگی‌های یک شاخص نابرابری.....
۱۴۲	۲-۳) انواع شاخص‌های اندازه‌گیری توزیع درآمد.....
۱۷۸	۳-۳) تفسیرهای رفاهی از معیارهای نابرابری عینی.....

فصل چهارم. شاخص‌های قیاسی سنجش نابرابری درآمد ۱۸۵

مقدمه ۱۸۵

۴-۱) شاخص‌های قیاسی (دستوری) ۱۸۷

۴-۲) توابع رفاه اجتماعی ۱۸۹

۴-۳) بررسی معیارهای هنجاری ۲۰۴

۴-۴) تفسیرهای رفاهی از شاخص‌های قیاسی ۲۲۳

۴-۵) جمع‌بندی پایانی ۲۳۵

منابع و مآخذ ۲۳۷

www.ketab.ir

پیشگفتار

یکی از موضوعات مهم و اساسی در علم اقتصاد درآمد و چگونگی توزیع آن است که از طریق اقتصاد اثباتی و اقتصاد هنجاری مورد بررسی قرار می‌گیرد. توزیع درآمد به عنوان یکی از مؤلفه‌های مهم توسعه اقتصادی، همواره مورد توجه اقتصاددانان و دولت‌ها بوده است. در اقتصاد هنجاری، مفهوم و اهداف توزیع درآمد مورد بررسی قرار می‌گیرد و اقتصاد اثباتی شاخص‌های نابرابری درآمدی را بررسی می‌کند. روش‌های مختلفی برای اندازه‌گیری توزیع درآمد وجود دارد، در این کتاب تنها به عدم تساوی و یا نابرابری اقتصادی، آن هم در یک مفهوم خاص یعنی توزیع درآمد و نه مستقیماً ثروت، خواهیم پرداخت. برابری یسی مرام در رای کار یکسان، درآمدی یکسان دریافت کنند؛ بنابراین، نابرابری در ادبیات اقتصادی عموماً از بعد وضعیت درآمدی و هزینه‌ای افراد، یا خانوار، یک جامعه مورد توجه است. میزان برخورداری افراد از درآمد جامعه نسبت به هم هر یک از خانوارها در هزینه جزء مباحث پایه‌ای است و تجزیه و تحلیل این مطالب، مباحث توزیع درآمد را به دنبال خود می‌آورد. در نتیجه، توزیع درآمد و شاخص‌های اندازه‌گیری نابرابری درآمدی، به روش پراکندگی و تفاوت درآمد‌هاست.

کتاب حاضر از لحاظ شکلی و محتوایی به گونه‌ای تدوین شده است که دربردارنده مطالب جامع و کاملی پیرامون توزیع درآمد باشد و نحوه پوشش مطالب و شیوه بحث بتواند پاسخگوی نیازهای تحقیقی پژوهشگران باشد. مباحث این کتاب شامل ۴ فصل می‌باشد که در

فصل اول به مفاهیم و کلیات، فصل دوم به نظریه های توزیع درآمد، فصل سوم شاخص های عینی اندازه گیری نابرابری درآمد و فصل چهارم شاخص های قیاسی سنجش نابرابری درآمدی پرداخته می شود. در پایان از زحمات تمامی افرادی که به شیوه های گوناگون در تنظیم این اثر همکاری داشتند، به ویژه از سرکار خانم رقیه پوران که در تهیه مطالب فصل دوم مشارکت نمودند و مدیریت محترم نشر آماره، تشکر و قدردانی می گردد. امید است مطالعه این مجموعه بتواند در تحلیل عمیق تر از مباحث مرتبط با چگونگی توزیع درآمد مؤثر واقع شوند. بیهی است کتاب حاضر با وجود تلاش در جهت دقت و جامعیت، حتماً نقصانی ها و کاستی هایی نیز دارد. در راستای ارتقای سطح علمی کتاب، پیشنهادها، صاحب نظران و علاقه مندان به موضوع صمیمانه استقبال می شود.

دکتر مهدی جعفری (معاونت علمی موسسه آموزش عالی طلوع مهر)

عبداله شهبازی (معاونت علمی دانشگاه پیام نور)

روح اله عبادی (مدرس دانشگاه پژوهشگر علوم اقتصادی)

زمستان ۱۳۸۸